

11. února 2010

SVĚTOVÝ DEN NEMOCNÝCH

U této příležitosti, v neděli 14. února budeme ve všech kostelích udělovat Svátost Pomazání Nemocných. Proto zveme všechny starší a nemocné lidi. Ostatní prosíme o pomoc při dopravení nemocných do kostela. Všechny kdo už nějakou chvíli nepřistoupili ke svátostí smíření prosíme o dřívější zpověď.

Pravidelný pořad bohoslužeb v Mělníku a okolí

Neděle:

- 8.00 - kostel sv. Vavřince na Pšovce
- 9.30 - kostel sv. Petra a Pavla (Na Vyhlídce)
- 11.00 - kostel Narození Panny Marie v Zábouři
- 18.00 - kostel sv. Ludmily (Pražská ulice)

Úterý:

- 17.00 - kostel kapucínů (nám. Míru)

Středa:

- 7.30 - kostel sv. Ludmily (Pražská ulice)

Čtvrtek:

- 7.30 - kostel sv. Ludmily (Pražská ulice)

Pátek:

- 16.30 - kostel kapucínů (nám. Míru) - adorace nejsvětější svátosti
- 17.00 - mše sv.

Sobota:

- 7.30 - kostel sv. Ludmily (Pražská ulice)
- 17.00 - kostel sv. Václava ve Vysoké (mše s nedělní platností)
- První sobota v měsíci**
- 18.00 - kostel sv. Vavřince na Pšovce (mše sv. s mariánskou pobožností)



Mělník

Pšovka

Zábouři

Vysoká

Šemanovice

Medonosy

Jak masopust ke svému jménu přišel

Slovo masopust je dosud celkem známé, méně je však již používané a ještě méně je chápán jeho vznik a význam. Heslo masopust v naučném slovníku Diderot uvádí, že je to doba od svátku Tří králů do začátku období velikonočního půstu. Poněvadž jsou Velikonoce, kterým postní doba předchází, svátkem pohyblivým, nelze konec masopustu určit tak jednoznačně, jako jeho začátek (po 6. lednu). Jak patrně, souvisí období masopustu s cykly církevního roku, v nichž se kromě slavení svátků vybízejí věřící též k hlubšímu zamýšlení, újmě v jídle a zřeknutí se bujarého veselí. Boží hody jsou v průběhu roku v širším povědomí dva - vánoční, jemuž předchází období čtyř týdnů očekávání Kristova narození, zvané též advent, a velikonoční, který následuje po zmíněné době postní.

Masopust býval na venkově obdobím zabíjaček, svatebního veselí, tanečních zábav a na konci maškarních plesů - karnevalů. Města v tom nezůstávala pozadu. Největší veselí provázelo poslední dny zbývajících týdnů před Popeleční středou - pondělí a úterý, tak zvané ostatky. Potom již Popeleční středou začínal předvelikonoční půst. V tomto roce budou Velikonoce 4. dubna, a proto připadá Popeleční středa na 17. února. Český název masopust má svůj předobraz v italském carne vale, které známe v podobě slova karneval. Původ tohoto názvu je však ještě starší. „Carne vale dicere“ znamená „dávati sbohem masu“. Toto úsloví se pravděpodobně původně vztahovalo na poslední den před popeleční středou, jen tak mělo smysl, teprve později se proti zákonům logiky přeneslo na dobu, v níž se vepřovými hody přímo hýří. Maškarní průvody o posledním dni masopustu se pořádají mnohde, zvláště na venkově, dosud. Souvisí to s tím, že zemědělstvím se zabývající venkované měli v tuto dobu přece jenom více času na podobné radovánky. Maškarní průvody jsou dlouholetým zvykem, známým dodržováním tradice karikování určitých postav, které v průvodu nesměly chybět.

Do období masopustu spadá též církevní svátek zvaný „Uvedení Páně do chrámu“. Dříve to bylo Očišťování Panny Marie, lidově Hromnice. Toho dne se v kostelích světily svíčky, které potom lidé rozsvěcovali, když se modlili za ochranu před úderem blesku, spojeným s třeskem - hromem, odtud název svíčky hromnička. Za zmínku stojí, že dalším prostředkem používaným proti bouři, bylo vyzvánění zvonu. To mělo bouřkové mraky rozptýlit. Tento účel býval někdy na zvonu též uveden, viz latinský nápis na jednom z nich: „Vivos voco, mortuos plango, fulgura frango“, česky: „Živé volám, mrtvé oplakávám, blesky lámu“.

Závěrem lze konstatovat, že lidé žili dříve těžším životem, ale měli před sebou v průběhu roku vždy něco, nač se mohli upřímně těšit - a dovedli se radovat i z malých věcí. Potěšitelné je, že folklorní soubory se ke starým zvykům a obyčejům namnoze vracejí.

František Purš

Milí farníci

Chceme Vám nabídnout tzv. „postní sbírku“. Původ této postní sbírky je z Německa. Během postní doby se celá rodina nebo jednotlivci zřikají svého nadbytku a šetří do sáčků, které přinesou na květnou neděli do kostela. Sáčky jsou pak společně s obětními dary nesený k oltáři.

Nyní však k pojmu nadbytek. Pro každého z nás to znamená něco jiného, pro maminku jsou to věci na parádu, pro děti odřeknutí si nějakých dobrot atd. V dnešní době se máme dobře a půst se stává pouhým koloritem tak, jako že k postní době patří fialová barva.

Smyslem této sbírky je, aby si člověk vše, co si během postní doby odřekne ze svého nadbytku, uložil formou peněz do sáčků. Umíme si odříct to, co není pro nás nezbytné, a peníze ušetřené za tyto věci uložit do sáčku, který najdete jako přílohu v tomto čísle farního zpravodaje? Výtěžek této sbírky bude věnován Rodinnému centru „Kašpárek“, které má sídlo na mělnické faře.

P. Jacek, MS a P. Mirek, MS

Římskokatolická farnost Proboštství sv. Petra a Pavla v Mělníku

Na Vyhlídce 18, 276 01 Mělník, tel: 315 622 337; mobil: 731 402 963

Spravujeme též farnosti: Mělník - Pšovka, Zábouři, Vysoká, Šemanovice, Medonosy.

Duchovní správu zabezpečují Misionáři Matky Boží z La Saletty: P. Jacek Zyzak, MS; P. Mirosław Materko, MS

Více o nás a o naší farnosti: www.saletini.cz

Na Vaše příspěvky do tohoto zpravodaje se těšíme na adrese: farnostmelnik@quick.cz, můžete je také osobně předat duchovním správcům.



Uvedení Páně do chrámu



Zdravá christologie je vždy viditelná i v realistické mariologii. Příchod Boha - Člověka v Ježíši Kristu se ukazuje v Marii - Bohorodičce. Proto je svátek Uvedení Páně do chrámu (Hromnice) i mariánským svátkem. Zcela právem nese tento svátek ještě druhý název - Očišťování Panny Marie. Kdo chce být a zůstat křesťanem, musí se dívat na Marii. Veškeré její jednání bylo od zvěstování stále namířeno ke Kristu. Přivedla ho do pozemského bytí, doprovázela ho a následovala ho.

Maria je předobrazem povolání k dílu, které Bůh očekává od člověka. Její ohnutá kolena při andělově zvěstování a její vztažené ruce při obětování Páně v chrámu jsou prastarým gestem člověka, který se dává Bohu, a tím je svobodný. Maria je s námi spřízněna, protože se za nás u Krista přimlouvá. Při očišťování jej přináší do chrámu, ukazuje jej lidem a vydává jej lidem - Simeonovi a Anně. Všechny její činy směřují ke Kristu. Proto se křesťané již po staletí právem modlí: „Ježíše, požehnaný plod života svého, nám po tomto putování ukaž...“ Maria stojí na začátku Ježíšovy pozemské existence. Je prvním člověkem, který mu připravuje cestu. Skrytě, bez nároků, bez zdůrazňování svého jména ho provází vstupem do života. Čím jsou její činy tišší, tím se Jeho slovo stává srozumitelnější.

Maria se naučila jako první, že Kristus jako věčné Slovo Otce přebývá v mlčení a prodlévání. Proto Maria mlčky uchovávala a opatrovala ve svém srdci všechno, co se dozvěděla z tohoto Slova. Na počátku bylo Slovo, ne plané řeči, a na konci nebude prázdné žvanění, ale zase Slovo.

Díky Mariině kontemplaci nebyla její činnost prázdná, ale stala se jednáním s plnou duchovní mocí a silou. Její slovo i její činnost jsou tedy významným ukazatelem pro všechny následovníky jejího Syna. Maria nám ukazuje nejdůležitější křesťanské základní pravidlo: „Slovo, které ti pomůže, si nemůžeš říci sám.“ Maria se vptává anděla na jeho neuvěřitelné poselství: „Jak se to může stát?“ (Lk 1,34). Odpověď zní: „Sestoupí na tebe Duch svatý!“ (Lk 1,35). Slovo, které Marii pomáhá, přichází od anděla. Podle této zkušenosti říká později při svatbě služebníkům: „Udělejte, cokoli vám nařídí“ (Jan 2,5). Ani služebníci si sami nemohou říci slovo, které jim pomůže. Je jim řečeno Marií. A Maria vydává Slovo Otce, které se stalo člověkem, rukám starého Simeona a prorokyně Anny. Oni si jej nemohou vzít sami, je jim darováno

z Mariiných rukou, nemohou si sami říci, co je jim řečeno od Boha Otce. S Pánem ve svých rukou komentuje Simeon toto Mariino gesto: „Světlo, jež bude zjevením pohanům” (*Lk 2,32*).

Maria je stejně jako Jan Křtitel předchůdcem Krista na jeho cestě k světu. Maria si je vědoma své prozatímnosti. Na velkých Kristových ikonách ve východních církvích asistují Kristu vždy Maria a Jan Křtitel. Kristus sám je Slovo, Maria a Jan jsou jen hlásky. Oba nechávají zaznít Slovo svým způsobem. Aby Kristovo slovo neumlklo, jdeme k Marii. Abychom nezůstali němí tam, kde má být slyšet Kristovo slovo, jdeme k Marii. Nezapomínejme: „Slovo, které ti pomůže, si nemůžeš říci sám.” A slovo, které pomůže naší společnosti, si nemůže říci společnost sama. Jako Maria jsme i my požádáni, abychom nezůstali němí tam, kde je zapotřebí slova. Maria provází Ježíše pozemským životem. Po celý život je s ním. Maria je jeho první poutnicí, která s ním jde světem. Není to bezstarostná procházka, ale odvážné putování slzavým údolím. Proto s ním jde do nuzného příbytku v Betlémě, do chrámu v Jeruzalémě, proto s ním jde jako pomocnice a služebnice do Kány do společnosti, kde je nedostatek. Již záhy se na cestě k Ježíšovi přidávají další ženy a muži, aby mu sloužili. Pán je nechává spolupůsobit na hledání a spáse toho, co je ztraceno. I my jsme s ním spřízněni tím, že nás používá spolu s Marií při hledání a spáse toho, co je zraněno. Proto nám všem svěřil Ježíš do zodpovědnosti tolik bližních. S nimi provázíme Pána světem jako Maria. V Ježíšově době i dnes se mnoho lidí vymaňuje z jeho doprovodu. Tak tomu bylo po Ježíšově řeči o eucharistii: „Od té doby ho mnoho jeho učedníků opustilo a Ježíš řekl Dvanácti: I vy chcete odejít?” (*srov. Jan 6,66 n.*). Stejně tehdy jako dnes opouštějí lidé své putování s Ježíšem. Vystoupit, oddělit se, jít pryč - to jsou klíčová slova i naší církevní přítomnosti.

Opuštěný Ježíš není preludem přehnané zbožnosti, ale velmi vážnou realitou. Maria šla s Ježíšem cestou necestou. Ve věrném následování doprovází Maria církev svého Mistra všemi staletími ke všem národům. Dějiny ukazují, že Pán musel opustit ta místa, kde se ho vzdali jeho průvodci. Celé kvetoucí provincie v Africe a v Asii byly v 8. a 9. století pro církev ztraceny. „Spolu jsme šli, spolu jsme byli ukřižováni,” řekneme. To znamená, že kdo jde s Ježíšem, toho Pán bere s sebou i na Golgotu i do své velikonoční nádhery. Maria, poutnice po jeho cestě, se stala nejbolestnější a zároveň nejblaženější matkou.

Maria bere s sebou při svém doprovázení Pána vždy další lidi: Josefa, Alžbětu, Zachariáše, Simeona, Annu, apoštoly, příbuzné a přátele. Maria nechce obdivovatele, nýbrž spolupoutníky, průvodce Ježíše. Maria následuje Ježíše v jeho životě. Toto následování Ježíše je cestou od víry k pozorování, ale také od pozorování k víře. Maria slyší o příchodu Ježíše z moci Ducha svatého. Alžběta jí říká: „Blahoslavená jsi, Maria, neboť jsi uvěřila.” Potom se Slovo stalo tělem: Maria to vidí, cítí, nese, slyší to Slovo. Přichází od víry k pozorování, ale Slovo se odděluje od matky a spojuje se s Otcem v nebi. To se zviditelňuje při cestě Marie, Josefa a dvanáctiletého syna do chrámu. Maria a Josef se vydávají na svou pouť spolu s Ježíšem. Jsou pohromadě. Při návratu se Ježíš opožďuje. Po třidenním hledání přichází Maria s Josefem k synovi. Už není vedle nich, ale před nimi. Je společným cílem jejich cesty. Slovo se odpoutává od Marie. Rozhodující není pouto krve, ale Ducha svatého. „Což jste nevěděli, že musím být tam, kde jde o věc mého Otce?” Pro Marii není důležitá biologická příbuznost s Ježíšem, ale její spojení s ním ve víře.

„Blahoslavená jsi, Maria, neboť jsi uvěřila.” Mariino následování Krista je cesta od pozorování k víře, od jejího Syna k Synu živého Boha, od domu v Nazaretě k církvi Kristově. Proto Pán na kříži obrací Mariin pohled od sebe na svého milovaného učedníka Jana a učedníkův pohled na Marii: „Hle, to je tvá matka.” Pán vytváří nové spojení, nový svazek: církev. O Letnicích jí vdechne svého svatého Ducha, stejně jako Marii zastínil svatým Duchem v Nazaretě. Maria svoluje stát se z matky Ježíše Matkou Boží a matkou církve. Jako my jdeme svou cestou ve víře, jde Maria touto cestou věrně před námi. O svátku Uvedení Páně nás Maria zve jako ukazatel cesty, jako průvodce, jako vůdce na cestě ke Kristu, světlu pro pohany.

kardinál Joachim Meisner

Vzpomínka na Otce Bernarda Říského OFM

Kdo z nás starších by mohl zapomenout na otce Bernarda, který do naší farnosti přišel v únoru 1969. Poslalo ho k nám do farnosti a na proboštský úřad tehdejší vedení litoměřické diecéze jako kaplana. On od té doby až do své smrti v dubnu 2004 spojil svůj kněžský život s Mělníkem a jeho okolím. Oněch 35 let zanechalo nesmazatelnou stopu v životech nás farníků, kteří jsme přijali jeho duchovní vedení. Připomeňme si proto curriculum vitae tohoto pozoruhodného františkána s vzácným charismatem.

Dne 23. září 1925 se manželům Říským v Praze narodil syn Drahoslav. Jeho otec Augustin byl četnickým strážmistrem a maminka Marie byla v domácnosti. Chlapec navštěvoval obecnou školu v letech 1931-36 jednak v Přerově nad Labem, potom ve Staré Boleslavi. V letech 1936-45 studoval nejprve na reálném gymnáziu v Berouně, poté v Kroměříži. Během gymnaziálního studia pobýval v kroměřížském Juvenátě sv. Antonína. Po maturitě požádal se svolením rodičů o přijetí do noviciátu bratrů františkánů. Dostal řádové jméno Bernard a složil dočasné řádové sliby. Od r. 1945 studoval na bohosloveckých fakultách UK v Praze a CMBF v Olomouci. V r. 1946 složil slavné sliby věčné a po té byl provinciálem řádu vyslán do Bruselu, kde studoval v řádovém institutu. Dne 4. července 1948 přijal v Marce-en-Ardene od tamního biskupa Msgre Charua kněžské svěcení a na to se ihned vrátil do Prahy, aby dne 11. července ve Staré Boleslavi sloužil svoji primiční mši svatou v kostele Panny Marie.

Koncem roku 1948 byl jmenován prefektem na koleji sv. Antonína v Kroměříži. V dubnu 1950 přistoupil komunistický režim v Československu ke svévolnému rušení katolických řádů a kongregací. Otec Bernard byl proto 14. dubna 1950 spolu s dalšími spolubratry násilně odveden do soustředovacího tábora v Hejnicích a později do Bohosudova. Po kratší internaci byl povolán do armády k tak zvaným pětépákum. U PTP byl 10 x překládán do různých míst v republice, a když vážně onemocněl plicní chorobou, byl dne 31. srpna 1951 od PTP propuštěn do civilu. Po dvouměsíčním léčení v nemocnici nastoupil v listopadu 1951 do státní traktorové stanice jako pomocný dělník. Tam pracoval do 20. března 1952, kdy byl zatčen a byla na něj uvalena vazba. Dne 13. srpna byl postaven před Státní soud v Praze, kde byl obviněn z trestného činu velezrady, neboť podle obžaloby v letech 1945-51 spolu s jinými organizoval v Československu skupiny mládeže a tyto vychovával k nepřátelství k lidově-demokratickému zřízení. Prokurátor ve svém návrhu požadoval jeho odsouzení k 25 letům ztráty svobody. Protože se obžaloba během procesu ocitla v důkazní tísní, nemohl senát návrh prokurátora uznat. Otec Bernard byl odsouzen na 12 let ztráty svobody, propadnutí celého jmění a ke ztrátě občanských práv. Výkon trestu nastoupil ihned a z vězení byl propuštěn téměř až po osmi letech dne 10. května 1960 na základě amnestie. Plně rehabilitován byl výnosem Ministerstva spravedlnosti ČR č.j. US SNV-FS/187/25 ze dne 23. března 1992, kterým se ruší rozsudek Státního soudu z r. 1952 s odůvodněním, že proces byl politicky manipulován a obvinění vykonstruováno.

Otec Bernard po propuštění z vězení nastoupil 1. června jako pomocný dělník do n.p. Opravny zemědělských strojů ve Vnoři. Tam pracoval do roku 1968. V průběhu zaměstnání se vyučil strojním zámečником a složil státní zkoušku svářeče plamenem a elektrickým obloukem. V r. 1968 získal Otec Bernard jako františkán zpovědní jurisdikci pro území pražské arcidiecéze. V r. 1969 byl jmenován kaplanem při kostele sv.Petra a Pavla na Mělníce. V r. 1970 se stal administrátorem farnosti Vysoká u Mělníka. V r. 1903 byl jmenován litoměřickým biskupstvím spirituálem Teologického konviktu v Litoměřicích. Od r. 1994 působil rovněž jako magistr bratří s časnými sliby v Pražském františkánském konventu. V r. 1999 se stal farářem ve farnosti Vysoká u Mělníka jejímž byl dlouhá léta administrátorem.

Otec Bernard odešel do Boží náruče časně ráno v pondělí velikonočního oktávu 12. dubna 2004 ve věku 78 let života v 61. roce řeholních slibů a 56. roce kněžství.

Pro stručný popis životopisných údajů Otce Bernarda byly využity prameny: - Bernard Říský - Moje cesta za sv. Františkem (dílo publikováno v časopise *Poutník* postupně v ročnících 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005.)

- Provinční archiv františkánské provincie Praha

- Matriční úřad OÚ Vysoká u Mělník

- Diplomová práce - Dagmar Veldová UK katedra spirituální teologie: *Inspirace Otce Bernarda Říského OFM v jeho exerciciích.*

Otec Bernard byl pro boží lid (jak on s oblibou nazýval farníky) opravdovým pozhénáním. Slova POKOJ a DOBRO byla částí jeho kněžského hesla. Jeho moudré homilie, vždy prosté a srozumitelné, vedené často i slaskavým humorem, jsou pro mnohé z nás nezapomenutelné. Snad proto bude užitečné občas v naší Sv. Ludmile uveřejnit úryvek z jeho díla, které nazval „Moje cesta za svatým Františkem”.

J. Červinka

Kostel Narození Panny Marie v Záboří

Nejmladším římskokatolickým kostelem mělnického vikariátu je kostel Narození Panny Marie v Záboří. Byl postaven roku 1884 v novorománském slohu na místě původního gotického kostela připomínaného již k roku 1384. V Podlahově soupise památek je zachycen jeho půdorys, který tvoří předsíňka, obdélníková loď s kruchtou a polygonálně zakončený presbytář, k němuž je připojena malá sakristie čtvercového půdorysu. Loď byla zřejmě kryta plochým prkenným záklopovým stropem a presbytář překlenut křížovou klenbou. Kolem starého kostela býval hřbitov.

Ve druhé polovině 19. století náš zemědělský venkov poměrně prosperoval, což se mimo jiné projevovalo přestavbou ponejvíce dřevěných starých selských gruntů na nová stavení z kamene a cihel. Zejména po josefínských reformách nezůstávaly pozadu ve výstavbě ani farní budovy. V Záboří byla nová fara postavena roku 1789. V poměrně rozlehlé budově fary byla též nejprve jednotřídní (do roku 1880), poté dvoutrídní (do roku 1890) a konečně trojtrídní škola.

S venkovskými kostelíky, které již nestačily pojmout zvětšující se populaci a mnohde svou skromností kontrastovaly se zmíněnou novou výstavbou zemědělských usedlostí (statků i chalup), to bylo horší. Ke kostelu měli lidé pevné vazby. Zde bývali jejich předkové, i oni sami, uvádění křtem do života, oddáváni a konala se tu též poslední rozloučení se zesnulými. Zbořit kostel, byť s ušlechtilým cílem jímž bylo postavení nového většího chrámu Páně, se odvážili obce jen výjimečně. Na Mělnicku se tak stalo roku 1866 ve Vliněvsi a potom právě v Záboří. Se zánikem starého gotického kostelíka zanikl také hřbitov, který ho obklopoval. Nový byl postaven za vsí. Dnes by pravděpodobně starý kostel dostačoval, ten nový však je výrazem oběti, kterou vynaložili zábořští farníci na nový „Dům boží”, aby pojal všechen lid a stal se dominantou obce vzniklé kdysi za borem, táhnoucím se po hřebeni od Turbovic k Přivorům.

Závěrem bych chtěl farníkům ze Záboří, Kel, Červených Písků a Tuhaneš vyslovit přání, aby se jim podařilo udržet to, co postavili jejich předkové k větší slávě Boží jako jejich živý odkaz.

František Purš